

זו הפעם השלישית דחתה ממשלת ירדן את הזמנת המזכיר הכללי לועידה לפי סעיף 12 של הסכם שביתת-הנשק ובוה התכחשה להתחייבות הברורה המוזכרת הכללי הכריז כי בנסיבות אלו אין ביכולתו להוסיף ולטפף בענין. אנו עומדים איפוא בפני גורם חדש המחמיר את המצב.

אי רצונו של המזכיר הכללי להמשיך בפעולה אינו מתישב על נקלה עם לשונו של סעיף 12 אף לא עם הצהרותיו הקודמות בהן נתן ביטוי להחלטתו החקיפה להועיד את הועידה לתאריך מסוים ולהעמיד את ממלכת ירדן במבחן סופי לגבי מילוי התחייבותה.

העמדה שנקט עכשו המזכיר הכללי נראית כמחייבת הסבר. עד שיתקבל, מעדיפה ממשלת ישראל להמנע מהערות נוספות בענין זה.

אשר לממלכת ירדן, הרי פרשת הפרותיה את הסכם שביתת הנשק והתעלמויותיה ממנו הגיעה לשיא חדש. לא נשאר כמעט סעיף בעל ערך מעשי בנוסח ההסכם אשר ממשלת ירדן מילאה ¹² אחריו. היא התכחשה שיטתית להתחייבותה היסודית לפי סעיף 1, אבן הפינה של כל מבנה שביתת הנשק, באי נקשטת צעדים למנוע פריצות מזוינות לתוך ישראל, אשר קצרו קציר דמים כבד וגרמו לגזל ² ארכוש רב, הגיעו לשיאם במעשה הזועה של מעלה עקרבים ומאז הוסיפו להפיל קרבנות אדם. היא הפרה בזדון את סעיף ³ שלוש על ידי ארגון חרם כלכלי ⁴ הסחת איבה. היא נהלה ביטול בסעיף ⁴ ארבע על ידי התעלמות מקיומו של קו שביתת הנשק במקרים לאין ספור. היא סדבה מלכתחילה למלא אחרי התחייבויותיה לפי סעיף ⁸ שמונה בדבר הר הצופים והמקומות הקדושים. היא נוהגת עכשו בסעיף 12, אשר תפקיד חיוני נועד לו בתהליך הגשמת שביתת הנשק, כאילו לא היה קיים כלל.

מתעוררת השאלה אם בעיני ממשלת ירדן עוד יש חוקף מעשי ומחייב להסכם שביתת הנשק של ישראל-ירדן מ-1949, והאם ממשלת ירדן מעריכה נכונה את התוצאות הבלתי משוערות לגבי השלום והבטחון הכרוכות בהתכחשותה להסכם זה.

ההמרייה הגלויה של סמכות האו"ם מצד ירדן, הכלולה ⁶ בהזמנת המזכיר הכללי, וכן ⁷ יכולתו המוצהרת של המזכיר הכללי לנקוט צעדים נוספים בענין זה - מוסיפים משקל ודחיפות לבקשה שהפנתה ישראל, מתוך רצונה הנאמן לפתור את כל הבעיות בדרכי שלום, אל שלוש המעצמות המערביות לדרוש את כינוסה הדחוף של מועצת הבטחון על-מנת שתבחון את המצב כולו ותקבע דרכים שיבטיחו את קיומו המלא של הסכם שביתת הנשק.